

גמ"ר 4388/04/15 - מדינת ישראל נגד אלכס פייזייב

בית משפט השלום לתעבורה בתל אביב - יפו

25 נובמבר 2015

גמ"ר 4388-04-15 מדינת ישראל נ' פייזייב

בפני כב' השופט בכיר ישראל ויטלסון

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל
נגד

הנאשם

אלכס פייזייב
ע"י ב"כ עו"ד גיא קפרי

גזר דין

הנאשם הורשע לפי הודאתו בעבירה של גרם מוות ברשלנות- עבירה לפי סעיף 304 לחוק העונשין התשל"ז-1977, בצירוף עם סעיף 64 וסעיף 40 לפקודת התעבורה, התשכ"א-1961.

עובדות המקרה

על פי כתב האישום (המתוקן), ביום 11.2.2015 נהג הנאשם במשאית מסוג וולוו בשטח מפעל "גידרון" אשר בחולון.

עובדות כתב האישום מפרטות כי במועד הנ"ל מזג האוויר היה גשום, סוער, רוחות חזקות, ראות טובה, אור יום, כביש אספלט תקין אשר הנו בדרך פנימית של מפעל מגודר.

עוד פורט בכתב האישום כי במשאית הותקנו מראות צד חיצוניות, מצידה הימני ומצידה השמאלי. באמצעות המראות, יכול היה הנאשם להבחין במתרחש משני צדי המשאית ללא מגבלות שדה ראייה. במתרחש מאחורי המשאית, לא יכול היה הנאשם להבחין, בגלל מגבלת שדה ראייה במשאית.

בשעה 15:15 או בסמוך לכך, הסיע הנאשם לאחור את המשאית לכיוון שער היציאה מהמפעל ונעצר בכדי להמתין שהשער יפתח. אז הבחין הנאשם בא ס ז"ל עובר מקדמת המשאית לאחוריה, צמוד לימין שלה. אותה עת היה המנוח בגילופין.

הנאשם המשיך בנסיעתו לאחור, לאחר פתיחת השער במלואו. באותה העת, חצה א ס ז"ל את הכביש מאחורי המשאית.

הנאשם הסיע את המשאית לאחר בחוסר זהירות וללא נקיטת אמצעי זהירות סבירים. במהלך הנסיעה לאחר, פגע הנאשם במנוח, הפילו לקרקע ודרס אותו, באמצעות גלגלי המשאית.

על פי הנטען בכתב האישום רשלנותו של הנאשם היא שגרמה לתאונה ולמותו של המנוח, רשלנות זו מצאה ביטוי, בין היתר, במפורט להלן:

- א. הנאשם נסע לאחר, ברשלנות, בחוסר זהירות ובחוסר תשומת לב לחיי אדם.
- ב. הנאשם נסע לאחר מבלי שנקט באמצעים הדרושים כדי למנוע סיכון או פגיעה.
- ג. הנאשם נסע לאחר אף שהבחין, שניות עובר לנסיעתו לאחר, במנוח בקרבת המשאית.
- ד. הנאשם לא שם ליבו לדרך ולא בלם מבעוד מועד, בלימה שהייתה מונעת את התאונה, ואת דריסת המנוח.

במעשיו גרם הנאשם ברשלנותו, למותו של המנוח, תוך שימוש ברכב. עבירה על סעיף 304 לחוק העונשין התשל"ז - 1977, בצירוף סעיף 64 וסעיף 40 לפקודת התעבורה, התשכ"א - 1961.

טיעוני התביעה

לטעמה של התביעה על בית בית המשפט לקבוע כי באירוע נשוא הדיון כאן מדובר ברשלנות ברף הגבוה. הנאשם נסע לאחר בשטח מפעל וגרם למותו של המנוח. עוד צוין כי מדובר בנסיעה שאינה רגעית או קצרה. הנסיעה התבצעה ללא מכוון בעוד ישב לצדו ברכב אדם שיכול היה לסייע בהכוונת הנסיעה. לא רק זו אלא שטרם הפגיעה הבחין הנאשם במנוח שהלך לצד המשאית ויצא משדה הראיה שלו. מזג האוויר בעת התאונה שלפי עובדות כתב האישום היה גשום סוער עם רוחות חזקות אך עם ראות טובה-עובדה המחזקת את הצורך במכוון. ב"כ המאשימה ציינה כי אין לחובת הנאשם עבר פלילי, עברו התעבורתי אינו מכביד .

לפי פסיקה שהציגה בבית המשפט, לעניין מתחם הענישה בתיקי גרם מוות ברשלנות, מבקשת התביעה מבית המשפט להטיל על הנאשם עונש של 18 חודשי מאסר בפועל , פסילה בפועל של 10 שנים. ועוד לעניין מתחם הענישה כפי שהציגה התביעה, ראה:

ע"פ 6755/09 אלמוג נ' מ"י ורעפ 2996/13 **טטיאנה נייאזוב נ' מ"י**, שם נקבע כי רק בשל נסיבות מיוחדות וחריגות ימנעו בתי המשפט מהטלת מאסר בפועל.

גמ"ר 9103-01-14 מ"י נ יוסף, שם מדובר בנסיעה לאחר ע"י נהג מקצועי, ביהמ"ש קבע מתחם של 12-28 חודשים כאשר הרשלנות היתה גבוהה, מתחם פסילה של 10 שנים עד 15 שנים, כאשר בפועל נגזרו על הנאשם שם 18 חודשי מאסר בפועל, 12 שנות פסילה.

גמ"ר 2537-05-14 מ"י נ' אבו זינה, גם שם מדובר בנסיעה לאחר ללא מכוון, כאשר נקבעה שזו "רשלנות שאינה מהנמוכות" המתחם שנקבע הוא 8-24 חודשי מאסר.

בפועל נגזרו 11 חודשי מאסר ו- 10 שנות פסילה.

התובעת אף הזכירה את **גמ"ר 6956-01-13 מ"י נ' מטאלקה** שבו קבע ביהמ"ש כי הרשלנות אינה ברף הגבוה ביותר וכן את **גמ"ר 9573-01-12 מ"י נ' מילר** שם הטיל ביהמ"ש 18 חודשי מאסר.

טיעוני ההגנה

ההגנה מבקשת מבית המשפט להקל בעונש, לפי עמדתה מדובר ברשלנות נמוכה של הנאשם. יש לתת את הדעת כי מדובר במפעל מגודר שלמנוח לא הייתה רשות להיכנס אליו. ההגנה ציינה בין היתר כי הגם שהנאשם ראה את המנוח צועד במקום, הרי שבעת הפגיעה, למעשה הולך הרגל נמצא בתחום "שטח מת" מבחינת שדה ראייתו. הנאשם שגה בכך שהוא פירש את הכיוון הכללי של הליכת הולך הרגל, המנוח, כמי שיצא מנתיב הנסיעה העתידי של המשאית לאחור. עוד ציינה ההגנה כי בשעת התאונה מזג האוויר היה קיצוני וחריג. סופות חול ואבק כפי שלא היו בחמש השנים האחרונות.

לשיטתו לא ניתן להתעלם מהעובדה כי הייתה רשלנות תורמת מצדו של המנוח לגרם התאונה כאשר זה נמצא בתחום מפעל מגודר בהיותו שיכור כלוט, וככזה נכנס לתוך קו נסיעת משאית הנאשם שעה שזו נסעה לאחור.

בא כוח הנאשם הפנה את בית המשפט אל תסקיר קצין המבחן המצייר את תמונת חייו של הנאשם, לפיה הנאשם מנהל אורח חיים תקין ונורמטיבי. למרות ששוחרר מהשירות התעקש להמשיך בשירות מילואים ואף קיבל אות מערכה-צוק איתן. הנאשם איבד את מקום עבודתו ומשתכר כעת בשכר נמוך משמעותית ממשכורתו כנהג מקצועי. הוא מביע צער עמוק על קרות התאונה ועל הפגיעה בנפשו של המנוח ובמשפחתו.

לפי טעמה של ההגנה, נכון יהיה, כי בסופו של יום בית המשפט יאמץ את ההמלצות כפי שמופיעות בתסקיר קצין המבחן ולשקול בחיוב הטלת עונש של מאסר בדרך של עבודות שירות ולהימנע מהטלת עונש של מאסר מאחורי סורג ובריח. בין היתר הציגה ההגנה את דו"ח הועדה הציבורית לבחינת מדיניות הענישה והטיפול בעבריינים.

ההגנה ביקשה להתחשב לקולא ברכיב הפסילה.

הסנגור הפנה אל מתחם הענישה, והגיש שורה ארוכה של פסקי דין שבהם למרות התוצאה הקטלנית הסתפקו בתי המשפט השונים במאסר בדרך של עבודות שירות, לעניין זה ראה:

גמ"ר 10984/05 מ"י נ' אלי סליוקבסקי

גמ"ר 211-03-14 מ"י נ' גואטה, לטענת ההגנה, מידת הרשלנות כאן, לא עולה על מי שנכנס לצומת באור צהוב.

גמ"ר 7783-10-13 מ"י נ' סמאר, כאן מדובר גרימת מוות ברשלנות של נסיעה לאחור, של נאשם שנסע לאחור ללא מכוון, וכאן בסופו של דבר נגזרו על הנאשם 5 חודשי עבודות שירות.

גמ"ר 7-04-12 מ"י נ' אלטרסקו, הנהגת נהגה תחת השפעה, בסופו של דבר נגזרו עליה 6 חודשי עבודות שירות.

דין והכרעה

על בית המשפט לקבוע את מתחם העונש ההולם למעשה העבירה שביצע הנאשם בהתאם לעקרון ההלימה, ולשם כך יתחשב בערך חברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה כאמור בסעיף 40ט' לחוק העונשין, כאשר בתוך מתחם העונש יגזור בית המשפט את העונש המתאים לנאשם, בהתחשב, בין היתר, אף בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה.

משהסכימו הצדדים על מתחם ענישה כאשר המאשימה הגבילה עצמה ל- 18 חודשי מאסר בפועל, וההגנה תבקש עונש מאסר שירוצה בדרך של עבודות שירות, אין בית המשפט נדרש לקבוע מעבר למתחם זה. זאת לדעת, השיקול המרכזי המנחה את בית המשפט במקרה של תאונה קטלנית הוא מידת הרשלנות הספציפית של הנהג ותוצאת מעשה הרשלנות.

לעניין הכללים המנחים ראה ע"פ 6755/09 **ארז אלמוג נ' מ"י**:

"נדמה שקיימים שלושה כללים מנחים בסוגיית הענישה הראויה בעבירה של גרימת תאונת דרכים קטלנית ברשלנות. האחד, ראוי לגזור על נאשם עונש מאסר בפועל ופסילה מלנהוג לתקופה הולמת, הן בשל עקרון קדושת החיים והן משיקולי הרתעה. השני, בדרך-כלל הנסיבות האישיות של הנאשם בעבירה זו אינן בעלות משקל כבעבירות אחרות המלוות בכוונה פלילית, הן בשל אופייה המיוחד של העבירה הנדונה והן בשל ביצועה השכיח גם ע"י אנשים נורמטיביים. השלישי, אמת המידה הקובעת בעבירה זו היא דרגת הרשלנות".

בדנ"פ 1391/12 **מזרחי נ' מדינת ישראל**, קבעה הנשיאה, כתוארה אז, כב' השופטת ד. בייניש, כי :

"אין לסטות ממדיניות הענישה הנוהגת בעבירות של גרימת מוות ברשלנות. לפי מדיניות זו, כך נקבע בפסק הדין, ככלל יוטל עונש מאסר מאחורי סורג ובריה במסגרת המאבק בתאונות והחריגים לכלל זה הם מעטים".

רשלנות הנאשם

הנאשם הודה בעובדות כתב האישום. בהתאם לנסיבות ביצוע העבירה, אין לומר כי רמת רשלנותו של הנאשם הינה ב"רף הנמוך" ואף ניתן לקבוע כי רף הרשלנות כאן גבוה. הנאשם החל בנסיעה לאחר בחוסר זהירות ובאופן רשלני בכיוון היציאה מהמפעל, וזאת לאחר שהבחין כי המנוח חולף מקדמת המשאית לאחוריה, כשזה האחרון יוצא משדה הראיה של הנאשם. עת שנותק קשר העין של הנאשם עם המנוח חלה עליו חובה מוגברת לוודא כי נתיב נסיעתו פנוי, על אחת כמה וכמה כאשר מדובר על נסיעה אחורנית שמעצם טבעה טמונה בה סכנה. לא מדובר במקרה ברשלנות רגעית בעת נסיעה רציפה אלא בנסיעה לאחר, ביציאה ממתחם המפעל, כשלנאשם הייתה היכולת לנקוט באמצעי זהירות העומדים לרשותו על מנת להשלים נסיעתו בבטחה וללא נפגעים.

ככלל, על הנהג הנוסע אחורנית לעשות זאת רק בעת הצורך, במידת הצורך וחייב הוא לנקוט באמצעים המונעים סכנה,

פגיעה, הטרדה או הפרעה לבני אדם. על כן, קשה להתעלם מן העובדה כי בעת התרחשות התאונה ישב לצד הנאשם - נוסע נוסף- שיכל ללא קושי לשמש לו לעזר, בדמות מכוון שווידא את נסיעתו הבטוחה לאחור, קל וחומר שעה שמזג האוויר היה סוער באותו היום.

בעניין זה בעפ"ת 12-11-42557-יחיאלי ניסים נ' מדינת ישראל נקבע בדעת רוב, כי אף על פי שהחוק אינו דורש זאת, היה על הנאשם להיעזר במכוון אחורי או לבדוק את השטח מאחורי הרכב עובר לנסיעתו, כאמצעי זהירות למניעת סיכון ופגיעה:

"... גם אם לא מוטלת על נהג שנוסע לאחור חובה מוחלטת להיעזר במכוון או לבדוק את השטח מאחורי הרכב עובר לנסיעתו לאחור הרי תנאי השטח, דהיינו, הימצאותו של "שטח מת" מאחורי הטרקטור וצפיית הימצאותו של המנוח בחלק האחורי, זמן קצר לאחר ששוחח עם המערער, חייבה את המערער לנקוט באחד מאמצעי הזהירות הנ"ל."

הנאשם במקרה דנן התרשל בכך שהפר את חובת הזהירות המוטלת על נהגים באשר הם. הסתמכות הנאשם על כך שהמנוח לא ישנה מיקומו והמשך נסיעה רצופה לאחור ללא שימוש באמצעי זהירות, מעידה על התרשלותו. כאמור, אין מדובר ברשלנות נמוכה, אלא בנהיגה באופן שיש בה התעלמות מוחלטת מהאחריות המוטלת על הנהגים המציבה את רשלנותו של הנאשם ברף גבוה.

רשלנותו התורמת של המנוח

לפי עובדות כתב האישום המנוח היה שרוי בגילופין בעת התאונה ויתכן כי התנהלותו בדרך הייתה בלתי צפויה, והרי המדובר במפעל מגודר, שהמנוח לא היה אמור להימצא בו. על רשלנותו באופן קו צעידתו במקום עובר לתאונה, הוא שילם בחייו. לא אחת נקבע, כי גם אם הנפגע התנהג ברשלנות חמורה אין בכך בלבד כדי לנתק את הקשר הסיבתי-משפטי בין המעשה לבין התוצאה, שעה שאדם סביר נורמטיבי יכול היה לצפות זאת.

לעניין זה ראה ע"פ 8827/01 ישראל שטרייזנט נ' מדינת ישראל:

".. התנהגות נפגע - לרבות התאבדות - וכמותה התערבותו של גורם שלישי במערכת, גם זו גם זו אינן שוללות, באשר הן, קשר סיבתי-משפטי בין מעשה או מחדל של הפוגע לבין תוצאה פוגעת, והוא - שעה שהפוגע כאדם מן היישוב היה יכול - נורמטיבית - לצפות מראש את שאירע בפועל. רשלנות חמורה מצדו של הנפגע, ואפילו מעשה התאבדות - באשר הם - אין בהם כדי לנתק קשר סיבתי-משפטי בין מעשה לבין תוצאה. השאלה היא לעולם שאלת הצפיות הראויה, וביתר דיוק קביעת גדריה של חובת הצפיות הראויה.."

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

בגזירת העונש המתאים לנאשם, בגדרי מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בנסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה. במסגרת זו מן הראוי ליתן את הדעת לנסיבות הבאות:

נטילת האחריות של הנאשם-

הנאשם הביע חרטה על מעשיו, נטל אחריות, הודה בהזמנות הראשונה בעבירות המיוחסות לו בכתב האישום. ראה ע"פ 31933/06 (תא) קלנסבלד נ. מדינת ישראל :

"הודיה היא הצעד הראשון המתבקש כאשר אדם טוען לקבלת אחריות... המערער לא ניסה לדחות את הקץ הוא הודה ותרם לניהול מהיר ויעיל של משפטו, על בתי המשפט לעודד התנהלות כזאת של נאשמים ובסופו של יום, עליה לקבל ביטוי גם בתוצאה העונשית".
מנגד, העיקרון של שמירת ערך קדושת החיים הגובר על ערך נסיבותיו האישיות של הנהג הפוגע.

תסקיר שירות המבחן-

קראתי את תסקיר שרות המבחן בעיון רב ושקלתי האמור בו, מרבית הנאשמים, שהיו מעורבים בתאונה קטלנית, לא יצאו לדרכם מתוך מחשבה לפגוע בנקלה בדרכם, קרות התאונה נעוצה ברשלנות ברמה זו או אחרת ומאותו יום ואילך, משתנים חייהם והם סובלים מרגשי חרטה עמוקים, ומתייסרים על שגרמו נזק בלתי הפיך.

המלצתו של שרות המבחן הינה למאסר בדרך של עבודות שירות, אציון, כי אין מקום להטיל על הנאשם עונש מקל בדמות עבודות שירות משום שהעדפת ההליך השיקומי, על פני האינטרס הציבורי של שמירת בטחון המשתמשים בדרך, יש בו כדי להעביר מסר לא נכון לציבור במובן זה, שעבירות חמורות תוכלנה להימחל באם הנאשם יבחר בהליך השיקומי.

בית המשפט אינו כפוף להמלצת שירות המבחן. כפי שנפסק ע"י ביהמ"ש העליון ברע"פ 10524/09 בוזגלו נ' מדינת רע"פ 9118/12 אלכסנדר פריגין נ' מדינת ישראל:

"הלכה מושרשת היא, כי בית המשפט אינו כבול להמלצות שירות המבחן, ששיקוליו אינם זהים, בהכרח, לשיקולי בית המשפט, שהם רחבים ומקיפים יותר. נפסק, לא אחת, כי על בית המשפט היושב על המדוכה "לתת דעתו לשיקולים הכוללים של ההליך הפלילי, וביניהם לעניינים ששירות המבחן אינו מופקד עליהם".

מכלל הנימוקים שמניתי לעיל, בשים לב לנסיבות ביצוע העבירה, רשלנותו של הנאשם ברף הגבוה, לצד אופן וקו הליכתו הרשלני של הולך הרגל במקום התחום שעה שהוא שיכור, טעות עליה הוא שילם בחייו, תוצאת התאונה - גרם מוות ברשלנות, מדיניות הענישה הנוהגת, ובתוך המתחם שהוסכם - עברו התעבורתי התקין של הנאשם, נסיבותיו האישיות, האמור בתסקיר ובמסמכים, הודייתו, חרטתו וחסכון בזמן, הריני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

1. אני דן את הנאשם לעונש מאסר בפועל לתקופה של 9 חודשים בפועל.

2. אני מטיל על הנאשם עונש של מאסר לתקופה של 12 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים שלא יעבור עבירה של גרם מוות ברשלנות בניגוד לסעיף 304 לחוק העונשין התשל"ז-1977.

3. הנני פוסל את הנאשם מלקבל או מלהחזיק רישיון נהיגה לתקופה של 10 שנים.

מניין הפסילה החל מיום 11.02.15

4. הנאשם ישלם פיצוי בסך 10,000 ₪ לגב' א ש, בת זוגתו של המנוח.

באין החלטה אחרת הנאשם יתייצב לריצוי עונש מאסר שנגזר עליו- בתאריך 1.2.16 עד השעה 10:00 בכלא ניצן או מקום אחר לפי החלטת שירות בתי הסוהר כשהוא מצוייד בתעודת זהות.

על הנאשם לתאם הכניסה למאסר, כולל האפשרות למיון מוקדם, עם ענף אבחון ומיון בשב"ס, בטלפון 08-9787377.

ניתן היום, י"ג כסלו תשע"ו, 25 נובמבר 2015, בנוכחות הצדדים.